

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Bobáka ve věci

žalobce: Bc. C. Š.
bytem X

proti
žalovanému: Ředitel odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, týkající se žaloby z 14. 12. 2022 a spisového materiálu, který byl z důvodu věcné nepříslušnosti postoupen žalovanému usnesením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 4. 1. 2023, č. j. 17 C 119/2022 - 8,

takto:

- I. Žalovaný je **povinen** ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout ve věci žádosti žalobce ze dne 14. 12. 2022, podané původně jako žaloba k Obvodnímu soudu pro Prahu 7 a posléze postoupené žalovanému usnesením uvedeného soudu ze dne 4. 1. 2023, č. j. 17 C 119/2022 - 8, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2023, č. j. 23 Co 25/2023 - 25.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2 259 Kč, a to ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

I. Vymezení věci

1. Prapůvod celé věci spočívá v přesvědčení žalobce, že po skončení jeho služebního poměru mu žalovaný, resp. Ministerstvo vnitra obecně (**ministerstvo**) řádně neumožnil vybrat si mezi příspěvkem za službu podle § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (**zákon č. 186/1992 Sb.**), a starobním důchodem. Má za to, že jej služební funkcionáři mylně informovali, v důsledku čehož požádal dne 1. 8. 2003 o starobní důchod.
2. Žalobce se opakovaně snaží tuto svou volbu zvrátit. Podstatné je v tomto směru rozhodnutí žalovaného o nepřiznání příspěvku za službu ze dne 20. 3. 2007, č. j. OSZ-63014-14/VD-Pi-2007. Tím nebyl žalobci přiznán příspěvek za službu, neboť požádal o přiznání starobního důchodu, čímž mu nárok na příspěvek na službu zanikl (volbu mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem již nelze opakovat). Odvolání proti tomuto rozhodnutí, poté, co mu byla předchozí odvolací rozhodnutí zdejší soudem dvakrát zrušena, zamítl ministr vnitra dne 19. 12. 2014 rozhodnutím č. j. MV-138843-12/KM-2014. Žalobu proti rozhodnutí již zdejší soud zamítl (rozsudek ze dne 15. 3. 2016, č. j. 8 Ad 1/2015 - 46). Jeho závěry potvrdil i Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku ze dne 6. 4. 2017, č. j. 3 As 101/2016 - 26, a obstály rovněž před Ústavním soudem (usnesením ze dne 19. 9. 2017, sp. zn. III. ÚS 1919/17).
3. Později se žalobce bránil i podáváním návrhů u civilního soudu (Obvodní soud pro Prahu 7), který se těmito pro věcnou nepřislusnost převážně meritorně nezabýval a podle okolností je postoupil k projednání služebnímu funkcionáři, resp. zdejšímu soudu, popřípadě o možnosti podání žaloby ke zdejšímu soudu žalobce poučil. Tak žaloba na umožnění volby příspěvku za službu ze dne 10. 12. 2018 byla posléze posouzena jako žádost o zrušení rozhodnutí ministra z 19. 12. 2014, které nebylo vyhověno (správně se jednalo o podnět k přezkumnému řízení; v podrobnostech viz usnesení zdejšího soudu ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Ad 2/2021 - 71, a ze dne 2. 6. 2022, č. j. 10 Ad 7/2022 - 32, jimž soud žaloby v této věci odmítl).
4. V návaznosti na další podnět z 9. 5. 2022 žalovaný jako služební funkcionář prvního stupně zahájil ve věci původního rozhodnutí o nepřiznání příspěvku za službu z roku 2007 přezkumné řízení, jež bylo posléze jako zjevně právně nepřípustné zastaveno. Ministr vnitra k odvolání žalobce usnesení zrušil (žalovaný nebyl oprávněn posuzovat podnět k přezkumu rozhodnutí) a řízení zastavil pro uplynutí lhůty k zahájení přezkumného řízení. Žalobu proti tomuto rozhodnutí nedávno zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 24. 1. 2024, č. j. 14 Ad 4/2023 - 226.
5. Dne 14. 12. 2022 podal žalobce k civilnímu soudu další žalobu ve věci neumožnění svobodné volby příspěvku za službu, a to od 18. 8. 2003 do současné doby, opakovaně uváděného nepravdivého tvrzení, že si žalobce zvolil místo příspěvku za službu pobírání starobního důchodu a diskriminačního jednání vůči žalobci. Obvodní soud pro Prahu 7 usnesením ze dne 4. 1. 2023, č. j. 17 C 119/2022 - 8, řízení zastavil a věc postoupil žalovanému. Žalobce proti tomuto usnesení podal odvolání, Městský soud v Praze ovšem usnesením ze dne 30. 1. 2023, č. j. 23 Co 25/2023 - 25, postup obvodního soudu v tomto směru potvrdil.
6. Spisový materiál obvodního soudu byl žalovanému doručen dne 1. 3. 2023, ten posléze přípisem ze dne 15. 3. 2023 předložil věc odboru správnímu ministerstva s tím, že svým obsahem jde opět o podnět k zahájení přezkumného řízení ve věci rozhodnutí z roku 2007.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Odbor správní ministerstva sdělením ze dne 22. 3. 2023 předmětné podání vrátil odboru sociálního zabezpečení (resp. žalovanému) zpět k vyřízení, přičemž uvedl, že k jeho vyřízení je příslušný právě odbor sociálního zabezpečení (nejednalo se o žádost o přezkum konkrétního správního rozhodnutí). Poukázal v tomto směru i na odůvodnění rozhodnutí civilních soudů.

7. Žalovaný následně přípisem ze dne 20. 4. 2023, č. j. OSZ-63014-112/M-MŠ-2023, žalobce vyrozuměl o stavu věci, o tom, že se jeho žádost opět týká umožnění svobodné volby příspěvku za službu s tím, že pouze opakuje argumentaci vznesenou již v předchozích správních i soudních řízeních. Celá věc byla podle žalovaného žalobci opakovaně vysvětlena, přičemž v současné době není dán důvod na dosavadních názorech cokoli měnit.
8. Na to reagoval žalobce opakovanými podáními z 24. 4. 2023, 24. 5. 2023 a 21. 6. 2023, označenými jako *ochrana proti nečinnosti* (§ 79 s. ř. s.) a adresovanými jak žalovanému, tak ministrovi vnitra, v nichž se dožadoval vedení řádného řízení o jeho žádosti (žalobě), posouzení všech nadnesených otázek (především, pokud jde o umožnění volby mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem). S poukazem na vlastní interpretaci odůvodnění dřívějších rozhodnutí civilních soudů poukazoval na to, že se jedná o nové informace a nové skutečnosti. Žalobce doplnil, že pokud nebude ve správním řízení postupováno v souladu se správním řádem, obrátí se pro ochranu proti nečinnosti na soud.
9. Ředitel na tato podání reagoval přípisy ze dne 22. 5. 2023, č. j. OSZ-63014-114/M-MŠ-2023, ze dne 20. 6. 2023, č. j. OSZ-63014-115/M-MŠ-2023, a ze dne 18. 7. 2023, č. j. OSZ-63014-117/M-MŠ-2023. Již v prvním z nich odkázal na všechna předchozí řízení a skutečnosti v nich uvedené, zopakoval, že nevidí důvod tyto závěry nyní revokovat. Uzavřel, že nyní nelze v této věci vést řízení o opětovném rozhodování o nároku na příspěvek za službu, resp. výsluhový příspěvek. Ministr vnitra pak ve sdělení z 25. 7. 2023, v reakci na jiná podání žalobce, odmítl, že by byl žalobce v přípisech ředitele dehonestován, a rovněž doplnil, že neshledal důvod na dřívějších posouzeních cokoli měnit. Zdůraznil, že považuje věc za vyřízenou a že se obsahově totožnými podáními již ministerstvo nebude zabývat, neboť je to neúčelné.
10. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobce ještě v podání z 19. 7. 2023, označeným jako *Opětovná žádost o obnovu řízení* znovu poukázal na dosavadní nečinnost žalovaného a požadoval zahájení nového správního řízení.
11. Žalobce vedle toho dne 17. 7. 2023 podal rovněž žalobu *ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu, odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra České republiky*, týkající se vyřízení žaloby z 14. 12. 2022, a to opět k Obvodnímu soudu pro Prahu 7. Usnesením ze dne 15. 9. 2023, č. j. 29 C 159/2023 - 33, obvodní soud vyslovil svou věcnou nepřislusnost a věc jako nečinnostní žalobu postoupil zdejšímu soudu jako soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví.
12. Právě tato žaloba je předmětem nynějšího řízení.

II. Obsah podání stran

13. Žalobce ve své žalobě upozornil, že po vrácení věci (žaloby z 14. 12. 2022) odboru sociálního zabezpečení nebylo zahájeno příslušné správní řízení, naopak bylo postupováno v rozporu se správním řádem a Listinou základních práv a svobod. Dále opakovaně popsal historický vývoj celé věci, opětovně napadl postup odboru sociálního zabezpečení a

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

služebních funkcionářů, neboť je přesvědčen, že možnost podání žádosti o příspěvek za službu mu byla odepřena s odkazem na nesprávnou aplikační praxi odboru sociálního zabezpečení ministerstva, kterou potvrdil i NSS (žalobce opakovaně poukázal na rozsudek ze dne 17. 8. 2006, č. j. 3 As 14/2006 - 115). Popsal, že na svá opakovaná podání nedostává relevantní odpovědi, orgány ministerstva zůstávají nečinné. Domáhal se toho, aby soud žalovanému, za kterého původně označil odbor sociálního zabezpečení ministerstva, uložil zahájení řádného správního řízení a aby žalovaný objasnil všechny sporné otázky (svobodná volba příspěvku za službu vs. starobního důchodu, diskriminace apod.).

14. Žalovaný (odbor sociálního zabezpečení ministerstva) ve vyjádření k žalobě odmítl, že by byl nečinný a navrhl, aby soud žalobu zamítl. Zdůraznil přitom, že všemi žalobcem nadnesenými otázkami se opakovaně zabývaly orgány ministerstva i soudy, všechny námítky byly již dříve vypořádány. V podrobnostech na předchozí řízení odkázal.
15. Žalobce soudu v průběhu řízení zaslal hned několik dalších podání, poukazoval opětovně na vývoj celé věci či soudní rozhodnutí. Soudu zasílal na vědomí i další podání adresovaná žalovanému, ministroví vnitra či jiným orgánům ministerstva.
16. Soud v průběhu řízení ještě přípisem z 21. 12. 2023 žalovaného informoval o svém předběžném názoru, že podáním původní žaloby (žádosti) z 14. 12. 2022, resp. jeho postoupením žalovanému formálně vzato bylo zahájeno správní řízení o této žalobě (žádosti). Požádal ho o vyjádření, zda toto řízení nadále běží, popřípadě jestli a jak bylo skončeno. Žalovaného upozornil, že pakliže bylo řízení zahájeno, musí být zásadně také formálně skončeno. Takový úkon ovšem soud v předloženém správním spise nenašel. V odpovědi z 9. 1. 2024 žalovaný sdělil, že žádost (žaloba) z 14. 12. 2022 nebyla formálně vyřízena. Bylo na ni reagováno písemnými sděleními ze dne 20. 4. 2023, 22. 5. 2023, 20. 6. 2023 a 18. 7. 2023. S ohledem na genezi případu považuje žalovaný další řízení za zjevně neúčelné.
17. Soud poté nařídil jednání ve věci. Současně s tím žalobce přípisem z 18. 1. 2024 upozornil, že přestože žalobce ve svých četných podáních poukazuje na řadu aspektů celého případu, soud za předmět nynějšího soudního řízení považuje otázku případné nečinnosti žalovaného ve věci žaloby (žádosti) z 14. 12. 2022. Upozornil jej též na to, že v řízení o nečinnostní žalobě se lze domáhat toliko vydání rozhodnutí ve věci samé (nikoli např. provedení konkrétních procesních úkonů apod.) s tím, že v podrobnostech bude žalobce poučen na nařízeném ústním jednání.

III. Průběh ústního jednání

18. Na ústním jednání konaném dne 19. 2. 2024, z něhož se žalovaný předem omluvil, soud shrnul obsah soudního spisu a podání stran. Žalobci poté znovu přestřel, o čem může soud v tomto typu řízení rozhodovat, a o čem nikoli. Přiblížil také, v čem vidí podstatu věci [primárně jde o snahu žalobce, aby jeho žaloba (žádost) byla řádně vyřízena], a že v tomto ohledu by bylo namístě upřesnit žalobní petit. Žalobce současně soudu předložil nově navržené znění petitu s tím, že rozumí, že v tomto řízení nelze řešit žádné meritorní otázky jeho případu. V rámci žalobního petitu požadoval, aby soud uložil odboru sociálního zabezpečení ministerstva zahájení správního řízení (z čehož posléze ustoupil) a vydání rozhodnutí ve věci žaloby ze dne 14. 12. 2022 a spisového materiálu, postoupeného Obvodním soudem pro Prahu 7 pod sp. zn. 17 C 119/2022.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

19. V návaznosti na to soud dále žalobce upozornil, že jako žalovaného označil odbor sociálního zabezpečení ministerstva, správním orgánem je ovšem *stricto sensu* konkrétní služební funkcionář: ředitel uvedeného odboru [srov. § 2 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (**zákon č. 361/2003 Sb.**), a rozsudek NSS ze dne 12. 9. 2018, č. j. 1 As 110/2018-37, č. 3804/2018 Sb. NSS, týkající se určení žalovaného služebnímu orgánu v řízení o žalobě proti rozhodnutí]. Právě jemu byla věc civilním soudem postoupena (viz výrok III usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 sp. zn. 17 C 119/2022). I v tomto ohledu žalobce původní žalobu upřesnil.
20. Soud vzal tuto bližší specifikaci petitu i označení žalovaného na vědomí – nejednalo se ostatně o nové skutečnosti (nový žalobní nárok, označení nového žalovaného), ale pouze o upřesnění toho, co se podávalo již z původní žaloby. Z tohoto důvodu nemohl být tento vývoj překvapivý ani pro žalovaného, jenž se k ústnímu jednání nedostavil. Žalovaného nadto soud již přípisem z 21. 12. 2023 vyrozuměl o svém předběžném náhledu na projednávanou věc (viz výše). Jakkoli přitom soud za žalovaného v průběhu řízení formálně označoval ministerstvo, za to vždy jednal (s odkazem na organizační řád ministerstva) žalovaný jako služební funkcionář (a to včetně omluvy z ústního jednání). Žalovaný k tomu sám uváděl, že za ministerstvo jedná z titulu svého postavení jako služebnímu funkcionáře. Upřesněním žalovaného správního orgánu tak nemohlo dojít ke zkrácení jeho procesních práv – nebyla mu nijak odepřena možnost účasti na řízení (bylo navíc zcela jeho rozhodnutím se ústního jednání, na němž mohl na nastalý procesní vývoj reagovat, nezúčastnit).
21. Soud dále pouze konstatoval obsah správního spisu, dokazování ve věci neprováděl. Žalobce ostatně na provedení dalších důkazů netrval.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Jak se podává z provedené rekapitulace, soud se v průběhu řízení zabýval povahou podané žaloby. Vycházel přitom z toho, že žalobce veškerou argumentaci týkající se samotné možnosti svobodné volby mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem, diskriminace či uvádění nepravdivých informací služebními orgány činil v přímé návaznosti na vlastní nečinnost žalobu – jeho cílem bylo primárně „aktivizovat“ služební orgán, aby řádně vedl správní řízení a v rámci něj tyto otázky posoudil [žalobce zde navazoval na obsah své původní žaloby (žádosti) z 14. 12. 2022]. Tomu ostatně v zásadě odpovídal i žalobní petit nynější žaloby, který žalobce při jednání v návaznosti na poučení soudu dále upřesnil (viz výše).
23. Soud proto projednal předmětnou žalobu jako žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného podle části třetí druhého dílu hlavy druhé s. ř. s. s tím, že se žalobce domáhá řádného vyřízení žaloby (žádosti) z 14. 12. 2022. Následně se proto musel zabývat splněním podmínek řízení, včetně toho, zda se žalobce domáhá vydání rozhodnutí *ve věci samé* a zda byl žalovaný vůbec povinen v této věci řízení vést a vydat rozhodnutí.
24. V této souvislosti soud nejprve zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury (např. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 - 104) je ochrana proti nečinnosti přípustná jen tam, kde výsledkem řízení má být rozhodnutí, jež bude následně přezkoumatelné soudem v režimu § 65 s. ř. s., tedy rozhodnutí *ve věci samé* (nebo osvědčení). V projednávané věci nelze říci, že by tomu tak nebylo. Civilním soudem postoupená žaloba (žádost) z 14. 12. 2022 se v obecnější rovině týkala nároku žalobce na příspěvek za službu (dle aktuální úpravy výsluhový příspěvek), o němž se standardně meritorně rozhoduje ve správním

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2017, č. j. 4 As 238/2016 - 42, č. 3555/2017 Sb. NSS). Žalovaný ostatně rozhodoval na podkladě žádosti žalobce ve věci nároku na příspěvek za službu již v roce 2007. Související argumentace poukazující na diskriminační či nepravdivé vystupování služebních funkcionářů pak s tímto nárokem úzce souvisela, nejednalo se o samostatné argumentační linie, jak žalobce potvrdil i u ústního jednání před zdejším soudem. Případně by bylo možné podání žalobce vyložit také jako žádost o obnovu řízení, již žalobce dle správního spisu podal posléze i výslovně. Rovněž rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení je považováno za rozhodnutí ve věci samé (ve vztahu k nečinnosti např. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2009, č. j. 1 Ans 8/2009 - 62).

25. Mezi účastníky dále není sporu o tom, že žalobce v posuzované věci splnil podmínku vyplývající z § 79 odst. 1 s. ř. s. a marně vyčerpal prostředky obrany proti tvrzené nečinnosti žalovaného. Soud připomíná, že žalovanému byla žaloba (žádost) se spisem obvodního soudu postoupena dne 1. 3. 2023. V souladu s § 175 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., je služební funkcionář povinen o podání rozhodnout do 30 dnů a ve složitějších případech do 60 dnů od jeho doručení. Měl-li žalovaný o žádosti žalobce rozhodnout, měl tak učinit do 31. 3. 2023, nejpozději pak do 30. 4. 2023 (případ žalobce, ač spleť, ovšem nutně nelze vnímat jako mimořádně komplikovaný, odůvodňující delší 60denní lhůtu). I kdyby soud vyšel až z okamžiku vrácení věci žalovanému odborem správním dne 22. 3. 2023 (po nevyhodnocení podání jako podnětu k přezkumnému řízení), lhůta pro vydání rozhodnutí by uplynula nejpozději dne 21. 4. 2023 (resp. 21. 5. 2023). Žalobce uplatnil několik podání označených jako ochrana proti nečinnosti, a to ze dne 24. 4. 2023, 24. 5. 2023 a 21. 6. 2023. Na tato podání sice bylo žalovaným reagováno, nikoli však tak, jak se žalobce dožadoval (vedením plnohodnotného řízení a posouzením argumentů podané žádosti). Přinejmenším u druhé ze žádostí lze s jistotou říci, že byla uplatněna po uplynutí lhůty k vyřízení podání žalobce; s ohledem na datum podání nečinnosti žaloby k civilnímu soudu (17. 7. 2023) lze mít současně za to, že lhůta (30 dnů) k vyřízení žádosti o opatření proti nečinnosti bezvýsledně uplynula. Ministr vnitra jako nadřízený služební orgán přitom na uvedená podání dle obsahu správního spisu nereagoval vůbec, přestože mu byla rovněž adresována, a zůstal tak pasivní (ať již bylo důvodem to, že byla tato podání v rámci ministerstva předložena jen žalovanému, a nikoli ministrovi či něco jiného). Ministr vnitra reagoval až přípisem z 28. 7. 2023, a to na ještě další podání žalobce, nicméně ani zde se žalobci ochrany proti postupu žalovaného nedostalo – ministr odkázal na dřívější závěry a zdůraznil, že podáními žalobce se již ministerstvo nebude jakkoliv zabývat. Ani tímto přípisem tak nebylo uloženo žalovanému ve věci rozhodnout.
26. Výše uvedená podání podle soudu představovala žádosti o opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 správního řádu, který se ve věci použije subsidiárně, jelikož zákon č. 361/2003 Sb. ochranu proti nečinnosti sám neupravuje. Žádostem žalobce nebylo vyhověno stanovením opatření proti nečinnosti, nehledě na to, že je vyřizoval tentýž, tedy nikoli nadřízený služební funkcionář. Ten se vyjádřil až výrazně později, nadto obdobným způsobem. Lze proto vyjít z toho, že žalobce uplatnil prostředky obrany proti nečinnosti bezúspěšně. Sporná konečně nebyla ani včasnost žaloby, je zřejmé, že ji žalobce podal ve lhůtě podle § 80 odst. 1 s. ř. s.
27. Již v rámci věcného posouzení se dále soud zabýval tím, zda ve věci skutečně bylo zahájeno správní řízení a žalovaný byl povinen vydat rozhodnutí (obecně rozsudky NSS ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 - 59, nebo ze dne 23. 9. 2020, č. j. 8 As 59/2020 - 24). Připomíná, že již v přípise z 21. 12. 2023 žalovaného upozornil, že má za to, že podáním

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

žádosti bylo zahájeno správní řízení. V souladu s § 178 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. se řízení zahajuje mj. na žádost účastníka, přičemž podle odstavce druhého je zahájeno dnem, kdy byla jeho žádost doručena věcně příslušnému služebnímu funkcionáři (obdobně i § 44 odst. 1 správního řádu). Jinými slovy řečeno, k zahájení řízení není v případě podání žádosti nutný úkon správního orgánu – řízení je zahájeno bez dalšího.

28. Soud přitom nemá pochyb, že žaloba (žádost) z 14. 12. 2022 byla žádostí způsobilou zahájit správní řízení. Svým obsahem, jak už soud uvedl i shora, směřovala k tomu, že žalobce měl právo na volbu příspěvku za službu (nyní výsluhového příspěvku). Nároku na takový příspěvek se jinými slovy domáhal. Obvodní soud při postoupení této žaloby jednoznačně uvedl, že se jedná o žádost ve věci služebního poměru podle zákona č. 361/2003 Sb. (srov. i bod 13 odvolacího rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 23 Co 25/2023). A pokud by žádost byla případně vyhodnocena jako žádost o obnovu řízení, byla stejně tak způsobilá zahájit správní řízení (pak by ovšem měla být zřejmě postoupena k posouzení ministru vnitra, který vydal původní odvolací rozhodnutí z roku 2014, a následně posouzena její včasnost). Odbor správní ministerstva ve sdělení ze dne 22. 3. 2023, jímž předmětnou věc vrátil odboru sociálního zabezpečení k vyřízení, konečně odmítl, že se jedná o podnět k zahájení přezkumného řízení (v takovém případě by se vydání rozhodnutí nečinností žalobou dovolávat nešlo). Soud je také názoru, že podstatou žaloby (žádosti) byla „aktivizace“ řízení, nikoli zrušení dosavadních rozhodnutí.
29. Argumentace žalovaného, že s ohledem na předchozí vývoj věci, kdy se již danou otázkou opakovaně zabýval, není namístě řízení vést, proto není z tohoto pohledu správná. Skutečnost, že o určitém nároku již bylo ve správním řízení dříve rozhodnuto totiž nebrání vedení řízení o témže předmětu. Jak vyplývá z rozsudku NSS z 24. 3. 2021, č. j. 6 As 94/2020 - 37, jenž se nadto týkal nikoli zcela nepodobného případu nároku vojáka z povolání na mj. výsluhové náležitosti, zamítnutí předchozí žádosti *„netvoří překážku věci rozhodnuté a nezabývá tak správní orgán povinností o nově podané žádosti rozhodnout. Dle § 48 odst. 2 správního řádu lze přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Toto ustanovení tak překážku věci rozhodnuté omezuje pouze na rozhodnutí, jimiž bylo přiznáno právo či uložena povinnost. Pokud tedy správní orgán rozhodl negativně o žádosti či návrhu účastníka řízení, nic tomuto účastníkovi nebrání podat žádost opětovně. K tomu stěžovatel správně poukazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. II. ÚS 752/18, ve kterém Ústavní soud dospěl k totožnému závěru s tím, že rozšiřování této překážky nad rámec zákonné úpravy i na věci, v nichž dříve došlo k zamítnutí téhož návrhu či žádosti účastníka řízení, není možné a zakládalo by porušení práva na soudní a jinou právní ochranu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny.“*
30. Jakkoli je do jisté míry pochopitelné, že žalovaný ve věci neviděl reálnou potřebu vést nové řízení a posuzovat něco, o čemž již bylo rozhodnuto (a toto posouzení nadto obstálo i v rámci soudního přezkumu), žalobce byl v obecné rovině oprávněn žádost znovu podat. Pak bylo na žalovaném posoudit splnění podmínek řízení (popřípadě žalobce dále vyzvat, aby upřesnil, čeho se svým podáním domáhá), a to případně zastavit, nebo ve věci vydat nové rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014 - 52, č. 3151/2015 Sb. NSS). Soud přitom u žalovaného ověřil (viz i jeho podání z 9. 1. 2024), že ani v průběhu soudního řízení k ničemu z toho nedošlo; vývoj v tomto směru nevyplývá ani z omluvy žalovaného z ústního jednání.
31. Skutečnost, že žalobce podává opakovaná podání a podněty podle soudu bez dalšího nezakládá možnost tyto vždy náležitě nevyřídit. Podpůrně lze poukázat i na zprávu o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

šetření veřejné ochránkyně práv z 21. 8. 2014, sp. zn. 7108/2013/VOP, která i v případě opakovaných šikanózních podání dovodila, že patrně není možné je vyřizovat neformálním dopisem, nýbrž je třeba správní řízení (či jinou proceduru) jimi zahájená řádně formálně ukončit. V nynější věci přitom žalovaný ani nepovažoval podání žalobce za šikanózní či zneužívající, pouze označil vedení nového řízení za neúčelné.

32. Rovněž podle zdejšího soudu nedosáhlo množství podání žalobce v době postoupení žaloby (žádosti) excesivní úrovně – v tomto případě se vlastně jednalo o druhou žádost ve věci nároku na příspěvek za období více než 15 let (ostatní podání byla v konečném důsledku vyhodnocena zvláště jako podněty k zahájení přezkumného řízení). Pouze v případě extrémního množství podání téhož obsahu, jež nesměřují k žádnému reálnému výsledku, by zřejmě bylo možné uvažovat o tom, že by k nim správní orgán nemusel přihlížet. Bylo by však nutné o tom žalobce řádně a předem zpravit. To se v této věci stalo až v přípisu ministra vnitra z 28. 7. 2023, tedy až po postoupení žádosti civilním soudem žalovanému, až poté, co na žádost žalovaný sám reagoval a až poté, co žalobce podal nečinnostní žalobu. Soud pak dodává, že s opakujícími se podáními téhož obsahu se lze vypořádat i posouzením v rámci jediného řízení – není nutné vést samostatná řízení o každém podání (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2019, č. j. 6 Ads 118/2019 - 40).
33. Soud se přitom zabýval i tím, jestli nelze za dostatečnou reakci považovat přípis žalovaného (resp. první reakci žalovaného z 20. 4. 2023) a zda tedy tento přípis není rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. v materiálním smyslu. Potom by totiž nečinnostní žaloba nemohla být důvodná.
34. Dospěl ovšem k závěru, že nikoli. Přestože nelze vyloučit, že by přípis žalovaného mohl být v rámci potenciální žaloby proti rozhodnutí posouzen soudem jako rozhodnutí v materiálním smyslu (ostatně viz i citovaný rozsudek NSS sp. zn. 6 As 94/2020), z pohledu právní jistoty žalobce je nepochybně vhodnější správní řízení formálně ukončit. Aby nebylo pochyb, že žádost byla formálně vyřízena a žalobce se případně proti tomuto vyřízení mohl bránit. V opačném případě by soud žalobce zpětně připravil o možnost přípis jako správní rozhodnutí napadnout odvoláním, popřípadě správní žalobou (oba úkony by již byly opožděné). Pro úplnost lze doplnit, že rovněž nynější žaloba, pokud by ji snad soud měl považovat za žalobu proti rozhodnutí a pominout, že proti němu žalobce nepodal řádné odvolání, by byla opožděná (přípis z 20. 4. 2023, na nějž žalobce reagoval již podáním z 24. 4. 2023, kdy mu tedy musel být oznámen X podání nečinnostní žaloby dne 17. 7. 2023).

V. Závěr a náklady řízení

35. S ohledem na výše uvedené má soud za to, že žalovaný je ve věci nečinný, přičemž tento stav platí i ke dni rozhodnutí soudu (§ 81 odst. 1 s. ř. s.). Nezbylo mu proto, než podané žalobě vyhovět a podle § 81 odst. 2 s. ř. s. žalovanému uložit o žalobě (žádosti) žalobce z 14. 12. 2022 rozhodnout. K tomu mu stanovil přiměřenou lhůtu 30 dnů, jež odpovídá také standardní lhůtě pro vyřízení podání podle § 175 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb. Již jen pro úplnost soud dodává, že polemika žalobce s dosavadním postupem služebních orgánů přesahuje předmět tohoto řízení. Soud se těmito otázkami nemohl věcně zabývat a ani jakkoli předjímat další postup žalovaného.
36. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

důvodně vynaložil, a proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající především v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2 000 Kč. Podle rozsudku NSS ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, č. 3344/2016 Sb. NSS, pak platí, že procesně nezastoupenému návrhovateli (žalobci) nelze přiznat ani náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle advokátního tarifu. Je nutné vycházet z nákladů, jejichž vynaložení žalobce soudu prokáže. Skutečné náklady na cestovné vyčíslil žalobce v podání z 20. 2. 2024 na částku 259 Kč, již představuje zaplacené jízdné za cestu vlakem na trase Chocẽň - Praha - Chocẽň. K tomu doložil kopie jízdních dokladů na uvedené trasy na částky 139 Kč (cesta do Prahy) a 93 Kč + 27 Kč (cesta z Prahy). Tyto náklady považuje soud za důvodně vynaložené. Soud proto žalovanému uložil nahradit žalobci náklady řízení v celkové výši 2 259 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. února 2024

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.